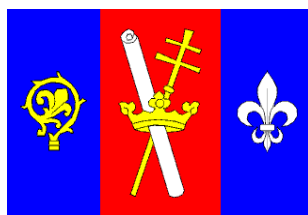

OLŠANSKÝ ZPRAVODAJ

Občasník pro obyvatele Olšan a Klášterce

Vydává Obec Olšany

leden 2025

Ročník XXVII.

Číslo 71

Vážení spoluobčané,

především Vám přeji, abyste prožili letošní rok 2025 ve zdraví a pohodě. Čekají nás v něm významné změny, a to mimo jiné především v odpadovém hospodářství.

Asi ta nejdůležitější, která se dotkne nás všech je, že svoz komunálního odpadu bude v celém Regionu Ruda probírat v třítydenním intervalu. Přehledný kalendář s vyznačením termínů svozu komunálního odpadu a plastů je na straně č. 2 a můžete si jej umístit doma na viditelné místo. Na prodloužení termínů svozu TDO se dohodli členové sdružení obcí Regionu Ruda a naše obecní zastupitelstvo schválilo na prosincovém zasedání doplatek k odpadové smlouvě s firmou Recovera a. s., který již tuto změnu v sobě obsahuje.

Změna ve svozu odpadů je nevyhnutelným důsledkem legislativních změn týkajících se třídění, recyklace a skládkování odpadu. Česko by mělo ukončit skládkování recyklovatelných a biologicky rozložitelných odpadů v roce 2030. Stát a obce musí dále občanům umožnit vytrdit co nejvíce biologicky rozložitelných a recyklovatelných odpadů. Zbylé směsné odpady je nutné před skládkováním přetřídít a zajistit, že nebudou skládkovány recyklovatelné a energeticky využitelné odpady a odpady podléhající biologickému rozkladu (tedy produkující skleníkový plyn metan). Po roce 2035 bude možné skládkovat max. 10 % z celkové hmotnosti komunálního odpadu.

Všichni si musíme uvědomit, že změny v odpadech zaváděné v celé Evropské unii nemají bezdůvodně šikanovat občany, ale vést ke zlepšování životního prostředí a úspoře energií a surovin. V současnosti 25% našich spoluobčanů odpady vůbec netřídí, což je alarmující vzhledem ke

skutečnosti, že např. třídění plastů bylo v naší obci zavedeno již před dvaceti lety. Jestliže domácnost v rodinném domě nevytápí uhlím, může jí popelnice na TDO vydržet bez vyvezení dva měsíce i déle, pakliže ovšem nemá dvě malé děti a používá pro ně jednorázové pleny. V bytových domech mohou být problém gastro odpady, pro které ale připravujeme samostatný svozový systém. Domácností, které ještě vytápí své rodinné domy uhlím, ubývá z důvodu státní podpory úspornějších a ekologičtějších způsobů vytápění. Všechny domácnosti, které ještě vytápí tuhými palivy, už musely přejít na kotle s nízkoemisním úsporným spalováním třetí a vyšší emisní třídy s nižší produkcí odpadního popela. Svozová firma tedy ve dvoutýdenních intervalech vyvážela většinou poloprázdné popelnice, za které jsme ale všichni dopláceli manipulační a svozové poplatky, jako za nádoby plné. Chceme-li v obci udržet snesitelnou cenu za likvidaci komunálního odpadu, musíme pro to všichni aktivně něco udělat, a ne jenom nadávat na zdražování. Pro všechny platí, že je především nezbytné odpad důsledně třídít na využitelné složky nebo ještě lépe snažit se odpady nevytvářet.

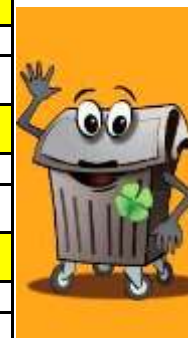
Jsem si naprosto jistý, že se v obci najdou občané, kterých se prodloužení intervalu svozů negativně dotkne, ale jsem každému k dispozici problém s ním individuálně komunikovat. Je nezbytné si uvědomit, že na třítydenní systém svozu již přešla celá řada obcí, je tedy již vyzkoušený a nejedná se o žádnou novinku.

Aleš Janderka

Kalendář svozu odpadu 2025

leden			únor			březen	
2. 1.	22. 1.	29. 1.	12. 2.	26. 2.	5. 3.	26. 3.	26. 3.
duben			květen			červen	
16. 4.	30. 4.	7. 5.	28. 5.	28. 5.	18. 6.	25. 6.	
červenec			srpen			září	
9. 7.	30. 7.	30. 7.	20. 8.	27. 8.	10. 9.	24. 9.	
říjen			listopad			prosinec	
1. 10.	22. 10.	29. 10.	12. 11.	26. 11.	3. 12.	24. 12.	

TDO

plasty

Základní zásady třídění a recyklace odpadů

Pravidlo č. 1 - popelnici na směsný odpad neplňte za každou cenu celou i tím, co do ní nepatří

Pokud do popelnice vyhodíte například bioodpad (jako je posekaná tráva, nalámaný vánoční stromek atp.) poputuje její obsah na skládku. A čím víc odpadu se na skládku bude vozit, tím víc bude obec platit, což se odrazí i v ceně svozu, kterou platíte.

Pravidlo č. 2 - pro recyklaci není nutné mít perfektně čistý odpad

K recyklaci dávejte věci, které jsou zbaveny hrubých nečistot. Rozhodně je ale nemusíte pulírovat do každého záhybu, nebo umývat v myčce. Je ale dobré obaly zbavit většiny zbytků a nečistot. Takže skleněné obaly, i ty z plastu, stejně jako plechovky, jednoduše opláchněte, počkejte až oschnou a pak je dejte do správného kontejneru.

Problém ovšem bývá mastnota, ať už na papírových nebo plastových obalech. Tuk by totiž mohl kontaminovat celý recyklační proces a výsledný materiál znehodnotit.

Pravidlo č. 3 - ne všechny plast se dá snadno recyklovat

To, že většina běžně používaných plastů je recyklovatelná neznamená, že k jejich recyklaci také dojde. Existuje asi 40 tisíc druhů plastů, ovšem u některých z nich je recyklování příliš

obtížné a náročné. A navíc - k samotné recyklaci se dostane asi pouze 30 % vytríděného plastu.

Neznamená to ale, že by třídění plastů nemělo cenu. Plasty, které nejdou na recyklaci lze použít pro energetické využití.

Pravidlo č. 4 - recyklace v oblasti odpadů není nejlepší cesta

Nejlepší cesta je žádný odpad nevytvářet. Toho lze docílit např. používáním znovupoužitelných obalů.

Pravidlo č. 5. - recyklace šetří energii a snižuje produkci skleníkových plynů

Ve většině případů recyklace vyžaduje méně energie, než výroba nových produktů z primárních surovin. Například recyklace hliníku šetří až 95 % energie ve srovnání s výrobou hliníku z bauxitu. Tenhle proces totiž zahrnuje energeticky náročné fáze, jako je těžba a elektrolyza. Podobně recyklace papíru spotřebuje přibližně o 40 % méně energie než výroba ze dřeva. U plastů může recyklace ušetřit až 80 % energie ve srovnání s výrobou nových plastů z ropy nebo zemního plynu. A to se nebavíme o přidružených dopadech, jako je spotřeba samotného materiálu, vody, znečištění půdy atd.

Pravidlo č. 6 - recyklované materiály mají horší kvalitu

V dnešní době má spousta recyklovaných materiálů srovnatelnou kvalitu s těmi novými.

Výsledek se odvíjí od použitých technologií, které jdou stále vpřed, a správného zpracování materiálů.

Recyklovaný papír může mít téměř stejnou kvalitu jako papír vyrobený z čerstvých vláken. Stejně tak recyklované plasty mohou být vysoce kvalitní, pokud jsou pečlivě tříděné a zpracované. Moderní metody dnes dokonce disponují pokročilými třídícími technologiemi, které rozdělují plasty podle typu a barev, dále zajišťují odstranění kontaminantů a obnovu materiálových vlastností.

Pravidlo č. 7 – i jeden člověk může systém ovlivnit

Každý z nás může přispět ke snížení odpadu a ochraně životního prostředí. Například recyklace jedné hliníkové plechovky ušetří dost energie na provoz počítače po dobu tří hodin nebo televizoru po dobu dvou hodin.

Navíc argument, že nemá smysl recyklovat v Evropě, když v jiných částech světa, jako je Afrika nebo Indie, recyklace a udržitelnost není prioritou, je mylný. Chráníme primárně životní prostředí, ve

kterém sami žijeme. Důležité změny začínají na místní úrovni a mohou inspirovat k dalším opatřením i jinde. Evropské země jsou už teď leadery v recyklaci a udržitelnosti, což může mít pozitivní vliv i na globální úrovni.

Navíc, když do kontejneru s bioodpadem vysypete kolečka stavebního odpadu, jde celý kontejner do komunálního odpadu. Když jedna domácnost vyhazuje vlhčené ubrousky do toalety, vyřadí z provozu kanalizaci prakticky všem občanům v obci

Závěrem pár čísel o tom, jak jsme na tom s recyklováním v Česku:

- v Česku odpad doma třídí 75 % obyvatel,
- mimo domov na vycházce či rekreaci třídí pouze 40 % obyvatel,
- v zaměstnání třídí odpad 42 % osob,
- bioodpad třídí 53 % osob.
- cestou co největší udržitelnosti, i za cenu vyšších nákladů či snížení komfortu, jde 14 % obyvatel České republiky.

Aleš Janderka

Kulturní okénko

Milí spoluobčané,

zdravím Vás v novém roce. Možná jste ještě plni dojmů z vánočních svátků, ale už se vrháte opět do reality, do celoročního kolotoče. A do toho kolotoče patří i některé pravidelné kulturní a společenské akce.

Na konci roku jsme navázali na tradici adventních zájezdů. Brno se ne nadarmo pyšnilo titulem Město Vánoc 2024. Kdo byl, určitě potvrdí. A při Betlémském světle 23.12. v parku se sešli ti, kteří chtěli známým popřát krásné svátky a úspěšný vstup do roku 2025.

A čím ten nový rok zahájíme? V pátek 28. ledna 2025 nám v 17.00 hod. v Klubu v Olšanech Tomáš Štěpán představí při své cestovatelské besedě Kambodžu, Laos a severní Vietnam. Beseda bude spojena s ochutnávkou vietnamského čaje.

A potom už se budeme těšit na obecní ples – v pátek 14. února od 20.00 hod. na sále OP papírny. V neděli 16. února potom proběhne na stejném místě maškarní karneval pro děti.

A na 28. března zvou všechny příznivce poutavého vyprávění spisovatele a redaktora Českého rozhlasu Olomouc – Miroslava Kobzy. V 17.00 hod. v Klubu v Olšanech zájemcům přiblíží Králický Sněžník.

Přeji Vám, aby ten nadcházející rok byl pro Vás klidný a přínosný a sobě přeji, aby se na akcích v tomto roce sešlo víc příznivců než v tom roce předchozím.

Lenka Mutinová

**TOMÁŠ ŠTĚPÁN
V SEDLE SKŮTRO**
KAMBODŽA, LAOS A SEVERNÍ
VIETNAM

28. 1. 2025 v 17:00
KLUB OLŠANY U ŠUMPERKA

STAND UP
CESTOVATELSKÁ
PROJEKCE

poliho
ROAD TRIP

VSTUPNÉ DOBRVOLNÉ

Komunitní centrum Olšany se otevírá pro veřejnost

Prostory nového komunitního centra, které jsme vybavili mobiliářem za finanční podpory Olomouckého kraje z dotačního programu 05_03 Program na podporu investičních projektů v oblasti kultury v Olomouckém kraji v roce 2024 jsme již otestovali při vánoční besídce pořádané naší školou. Olomoucký kraj přispěl částkou ve výši 241 000,- Kč.

Prostory centra již ve všední dny využívá základní škola pro sportovní akce a kroužky.

Nyní připravujeme návrh zápůjční smlouvy pro veřejnost, zájemci si mohou již nyní rezervovat víkendové termíny. Kromě částky za pronájem budeme vybírat zálohu, která bude vrácena nájemci po řádném uklizení a předání prostor.

Aleš Janderka

Kulturní komise při OÚ Olšany
Vás srdečně zve na

Obecní ples

PÁTEK 14. ÚNORA 2025
OD 20:00 HODIN
SPOLEČENSKÝ SÁL OP PAPÍRNY
OLŠANY

Hraje: Karetá
Vstupné: 200 Kč
Bohatý program, tombola a občerstvení
zajištěno

Oznámení obecního úřadu

Poplatky 2025

TDO/osoba/rok 850 Kč

Vodné Klášterec 20 Kč/ m³

Stočné Olšany a Klášterec 35 Kč/ m³

Poplatek za psa:

Rodinné domy: 1. pes 100 Kč, každý další pes 150 Kč

Panelové domy, obytné domy, byty OÚ a Doubravský dvůr: 1. pes 200 Kč, každý další pes 250 Kč

Splatnost poplatků je I. pololetí do 31. 3. 2025, II. pololetí 30. 9. 2025.

Poplatky budou vybírány v úředních hodinách na Obecním úřadě v Olšanech od 24. 1. 2025.

Poplatky je možné hradit i převodem č. ú. 8925841/0100, VS číslo popísané

Olšanský zpravodaj, periodický tisk územního samosprávného celku vychází čtvrtletně, zdarma, příspěvky nejsou redakčně upravovány, evidenční číslo MK ČR E 10374

vydává Obec Olšany, Olšany 75, 789 62, email: starosta@olsany.cz, IČO 0030309, datum vydání 10. 1. 2025